

LATINPEDANT, -i'npedánt, m. 3. Pedant, som sätter latinets studium öfver allt annat slags undervisning, eller ständigt har latinska glosor på tungan.

LATINSEGEL, n. 3. (skepp.) Trapezformigt segel.

LATINSEGLARE, m. 3. (sjöt.) Fartyg eller båt, å hvilken hufvudsakligen föres latinsegel.

LATINSK, a. 2. 1) (hist.) Som tillhör eller har afseende på invånarna i det fordnä landskapet Latium i Italien. — 2) Som tillhör eller har afseende på det fornomerska språket. *Ett l-ord, talesätt.* — 3) *L. stil*, se *Antiqua*.

LATINSKOLA, -i'nskóla, f. 1. Skola, der företrädesvis undervisning i latin bibringas.

LATMANSGÖRA, n. sing. (fam.) Sådant göra, som ej fordrar någon möda.

LATMANSLIF, n. 3. (fam.) I lättja tillbragt lif.

LATMANSSYSSLA, f. 1. (fam.) Syssla, som upptager föga tid eller utan möda kan förrättas.

LATMASK, m. 2. (fam., föraktl.) Se *Lathund*.

LATITUD, --ty'd, f. 3. Geografisk bredd, d. v. s. en ords kortaste afstånd ifrån eqvatorn.

LATRACKA, f. 1. Se *Lathynda*.

LATRIN, -i'n, f. 3. (lat. *Latrina*) Aflopp för orenlighet; afträde.

LATRINGÖDSEL, -i'n--, m. sing. Gödsel af människoträck.

LÄTSIDA, lätsi'da, f. sing. (fig. fam.) *Slå, lägga sig på l-n*, slå sig på lättja.

LATTA, f. 1. (skepp.) Tunt, urhålkadt trästycke, som fastnajas vid stående gods, der det är utsatt för skamfilning.

LATUN, -ún, m. sing. (fr. *Laiton*) Till bleck utvald messing.

LATVERG, lattvä'rg, m. 3. (i. *Latverge*) Medicinskt mos.

LATVULEN, a. 2. neutr. — *let*. (pop. o. fam.) Böjd för lättja, lat.

LATYR, -ýr, f. 3. Se *Gigalsärter*.

LAUDANUM, --dánumm, n. sing. (med.) Ett slags söfvande opiat (se d. o.)

LAUDATUR, --dátur. Latinskt ord, som betyder »han berömmes»: det högsta af de fyra hufvudbetygen vid en examen.

LAUDERA, v. a. 1. (fabr.) Medelst bomolja gifva glans åt svarta kläder.

LAVA, läva, f. 1. (ital.) Den smälta, glödande massa, som utströmmar ifrån eldsprutande berg. — *Ss. L-ström*.

LAVAGÅNG, m. 2. (geol.) Lava, som i sitt flytande tillstånd fyllt en remna och sedan stelnat.

LAVEMANG, --ánng, n. 3. (fr. *Lavement*, af lat. *Lavare*, tvätta) Se *Klistir*.

LAVEMANGSPRUTA, --ánngsprúta, f. 1. Se *Klistirspruta*.

LAVENDEL, -vä'nd'l, m. sing. (ital. *Lavendola*) En bekant, vällyktande trädgårdsväxt med små blå blommor.

LAVENDELGRÄS, -vä'nd'lgräs, n. sing. Se *Värbrodd*.

LAVENDELOLJA, f. sing. Ett slags eterisk, genom distillation af lavendel beredd olja.

LAVENDELVATTEN, n. sing. (på franska: *Eau de Lavande*) Ett slags luktvatten af lavendel med åtskilliga andra tillsatser.

LAVERA, v. a. 1. (lat. *Lavare*, tvätta) (mål.) 1) Med vatten fördrifva en pålagd färg. — 2) Måla med en tunn och flytande vattenfärg, såsom med tusch, bister eller sepia.

LAYERING, f. 2. 1) Förfarandet, då man laverar. — 2) Den färg, hvarmed en teckning sålunda blifvit belagd. — 3) Sålunda färglagd teckning.

LAVETT, -vä'tt, m. 3. (i. *Laffete*) Underlag för en kanon. Bildar sammansättningarna: Fästnings- eller Vall-lavett, Fält-, Skepps-, Styckelavett.

LAVETTPLANKA, -vä'tt--, f. 1. Benämning på hvardera af de tvenne plankor, på hvilka kanonen med sina tappar hvilat.

LAVIN, -i'n, m. 3. (i Schweiz *Lauwine*) Stor snömassa, som nedrullar ifrån ett högt berg. Snöras.

LAX, m. 2. 1) Ett välsmakande fiskslägte, som har alla delar af munnen samt svalg och tunga fullsatta med tänder. Salmo. — 2) *Allmän L.*, art af detta slägte, 4 till 6 fot lång, ryggen svart, buken silfverglänsande och brunfläckig, fenorna gula. S. Salar. Se f. ö. Blanklax, Rhenlax, Spetslax. *Lägga lök på l-en*, se *Lök*, II. — *Ss. L-fiske*, -fångst, -hane, -hona, -hufvud, -not, -näli, -pudding, -rygg.

LAXATIV, --i'v, n. 3. o. 3. (med.) Afförande medel, purgativ, purgermedel.

LAXBLOMSTER, n. 3. (bot.) Se *Bullerblomster*.

LAXERA, v. n. 1. (lat. *Laxare*) Intaga afförande medel, afföra, rena, purgera. — *Laxerande*, n. 4. o. *Laxering*, f. 2.

LAXERMEDEL, -érméd'l, n. 3. (med.) Afförande medel.

LAXERMOS, -érmós, n. 3. (med.) Afförande mos.

LAXGÅRD, m. 2. Fiskegård till fångande af lax.

LAXHUGG, n. 3. (byggn.k.) Se *Laxstjert*, 2. **LAXHUS**, n. 3. Litet hus, som bygges öfver en stark ström till fångande af lax.

LAXKAR, n. 3. Kar eller kista, till fångande af lax, vid forsar.

LAXKNUT, m. 2. Se *Laxstjert*, 2.

LAXREF, f. 2. pl. — *refvar*. Ref, som begagnas till laxfångst.

LAXSTJERT, m. 2. 1) Stjert af lax. — 2) (byggn.k.) Knutars sammantimring i likhet med stjerten af en lax.

LAXÖRING, m. 2. En art lax, 2 fot lång, med svarta och rödgula, ögonlika fläckar. Salmo Trutta.

LAZARETT, se *Lasarett*.

LAZARON, -ón, m. 3. (ital. *Lazzarone*) *L-er*, en egen klass af människor uti Italien, isynnerhet i Neapel, utan bestämd yrke och hemvist.

LAZUR, se *Lasur*.

LE, v. n. 2. Impf. *Log*. Sup. *Lett*. Draga på munnen med ett uttryck af munterhet, tillfredsställelse, vänlighet, äfven förakt eller hån. *Le vänligt, ljult, mildt, behagligt, förakligt, hånfullt. Le mot någon*, gifva ett leende uttryck åt sitt ansigte, med blicken vänd på någon kommande. *Le åt någon*, blicka leende på någon; se äfv. *Bele. Le åt något*, dervid yttra munterhet, förakt eller hån.

LED, f. 3. I. (af *Lida*, framgå) 1) Väg, kosa. *Följa samma l. Komma ur rätta l-en*. Bildar sammansättningarna Farled, Segelled, samt för vissa orter, t. ex. *Upsalaleden*, leden, vägen till Upsala, o. s. v. — 2) Väderstreck, håll. *De seglade åt samma l. De ginga bort hvar åt sin l. Från hvad l. blåser vädret? Åt hvad l.*